Влада – Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України № 174 (674) ♦ Середа, 15 вересня 1993 року ♦ Ціна 40 крб.

Щоб правда історії була відтворена

Так сказав Іван Плющ на зустрічі, що відбулася з нагоди передачі Верховній Раді України копій документів Надзвичайної конгресової комісії США по дослідженню голодомору в Україні 1932—1933 років. Це десятки томів, сотні касет неоціненних свідчень, дипломатичного листування.

Відкриваючи зустріч, Іван Степанович охарактеризував нинішню економічну та політичну ситуацію в нашій державі, зазначивши, зокрема, що цього року видався добрий врожай. Тобто в нинішньому житті є досягнення, є тенденції перехідного періоду, що набувають ознак послідовної динаміки до позитивного. Однак мають місце і помилки та пов'язані з цим штучні політичні загострення, що починаються з боротьби за майбутні вибори до Рад усіх рівнів, Верховної Ради, Президента. Утім це також можна вважати нормальним явищем. Так ведеться в кожній цивілізованій країні. І ми повинні до цього звикати. Треба лише, щоб політична боротьба проходила в законному річищі в ім'я утвердження і творення нашої державності. Щоб можна було наблизитися до підвалин нормальної національної економіки.

Копії документів вручив Івану Степановичу пан Богдан Федорак, віце-президент Українського конгресового комітету США, член Надзвичайної конгресової комісії США з дослідження голодомору в Україні, член оргкомітету «Голодомор-33». Він зазначив, що робота комісії почалася в 1985 році з наполегливої ініціативи українців в Америці. Результатом п'ятирічних досліджень комісії стали висновки, що голодомор 1933 року був геноцидом більшовицької системи проти українського народу. Практику державного будівництва в Радянському Союзі комісія визначила як антигуманну, тоталітарну, терористичну. З іншого боку, комісія засудила дії американського уряду тих часів, котрий, маючи достовірну інформацію про стан справ в Україні, не вжив санкцій проти Москви, визнавши Радянський Союз у розпал геноциду проти українського села.

З нагоди сумної дати — 60-річчя голодомору конгрес США ухвалив прийняття двох резолюцій: підтвердити висновки Надзвичайної конгресової комісії і надати урядові України копії цих матеріалів. Пан Богдан Федорак передав Івану Плющу і ці резолюції в перекладі українською мовою.

Дякуючи за велику роботу Надзвичайної конгресової комісії, Іван Плющ зазначив, що на державному рівні тільки тепер створюється та реальна обстановка, коли можна писати правдиву історію багатостраждального українського народу. Ця правда має бути відтворена, без неї неможливо побудувати вільну, правову, незалежну Україну. Та є ще політичні сили за межами нашої держави, котрі не хочуть історичної правди, домагаються, щоб істинні документи про страхітливі сторінки трагедії українського народу не були відкриті. Але уряд і народ України зроблять усе, щоб узнати правду про голодомор 33-го року і не допустити його повторення.

У зустрічі взяли участь представники діаспори, працівники посольства США в Україні. Тимчасовий Повірений у справах США в Україні Бернс Шон запевнив, що його країна і Президент подаватимуть Україні всебічну підтримку.

На зустрічі були присутні віце-прем'єр-міністр України, голова оргкомітету «Голодомор-33» Микола Жулинський, голови комісій Верховної Ради, народні депутати.

Людмила БАРАНЕВИЧ.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Продиктовано в номер

Ярославль Ярославу поставить пам'ятник

Президент України Леонід Кравчук прийняв делегацію Ярославської області на чолі з главою держадміністрації Анатолієм Лісициним.

В розмові йшлося про шляхи відновлення добросусідських економічних, політичних та культурних зв'язків між двома братніми народами.

Ярославці запросили Леоніда Кравчука відвідати в середині жовтня Ярославль з нагоди відкриття пам'ятника засновнику міста, великому князю Ярославу Мудрому. На цю подію вони запросили також Президента Росії Бориса Єльцина та Патріарха Московського і всія Русі Алєксія II.

Прийом у Президента

Учора Президент України Леонід Кравчук прийняв Герцога Глостерського Річарда. Під час зустрічі сторони обговорили питання двостороннього співробітництва, відбувся відвертий обмін думками щодо політичної й економічної ситуації в Україні. Л.Кравчук зауважив, що відносини між нашими державами розвиватимуться в руслі домовленостей, підписаних під час візиту Президента України до Лондона.

Руку допомоги простягує Пентагон

Вісім тонн ліків і медичного обладнання доставив до Києва літак військово-повітряних сил США. Ця гуманітарна допомога надійшла до столиці після візиту в США міністра оборони України К.Морозова, який під час переговорів там зі своїм американським колегою Л.Еспіном домовився і про надання Пентагоном медичної допомоги Україні. Разом з контейнерами з ліками до Києва прибула і медична група національної гвардії США, яку очолює полковник Девід Хадлет. Американські військові медики протягом двох тижнів працюватимуть у центральному військовому шпиталі в Києві, районній лікарні міста Козелець на Чернігівщині та дитячому санаторії в Боярці.

Переможець тендеру — СБМ

Вчора в Державному комітеті з нафти і газу під головуванням віце-прем'єр-міністра Валентина Ландика відбулося засідання конкурсної комісії, яка визначила переможця тендеру з будівництва нафтового терміналу в районі Одеси. В тендері взяли участь фірми «БЕХТЕЛ» і СОФІК (США), «ВІТОЛ» (Англія) та СБМ (Швейцарія). Після детального вивчення проектів експертами, відбулося підсумкове таємне голосування. Із 24 членів комісії 19 визнали перемогу за фірмою СБМ. Через два тижні з нею буде укладено контракт на будівництво морської частини терміналу. За попередніми даними, його вартість — 28 мільйонів американських доларів.

Дрова не зайві!

Ультимативний наказ уряду сільськогосподарським і промисловим підприємствам — до 14 вересня розквитатися з боргами за попередні поставки природного газу, — схоже, не так пройняв адресатів, як населення міст і сіл України. З Дніпропетровська, скажімо, повідомили, що в області узялися заготовляти дрова. З Волині прийшла звістка про розкорковування недоторканних свердловин.

(Закінчення на 4-й стор.)

Олег був парубок моторний

Найближчим часом Верховна Рада Російської Федерації має намір провести парламентське слухання кримського питання. З метою підготовки до цих слухань на півострові побував секретар Конституційної комісії Верховної Ради Росії Олег Рум'янцев.

(Закінчення на 4-й стор.)

Як «Беркут» порядок наводив

У районному центрі Сарни на Рівненщині минулого понеділка сталася кривава сутичка між підрозділом міліції спеціального призначення «Беркут» та учасниками стихійного мітингу на захист козаків Волинської Січі, що самочинно знесли погруддя Героя Радянського Союзу розвідника Миколи Кузнецова. 11 чоловік після побоїща потрапило до лікарні.

Подробиці в наступному номері.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про збереження і розвиток природно-заповідного фонду України

Виходячи із того, що збереження і розвиток територій та об'єктів природно-заповідного фонду України є одним із пріоритетних напрямів державної політики у галузі охорони навколишнього природного середовища, та з метою збереження природних ресурсів, генетичного фонду тваринного і рослинного світу, унікальних ландшафтів і природних об'єктів як національного надбання народу України, а також забезпечення фонового моніторингу навколишнього природного середовища **постановляю:**

1. Кабінету Міністрів України подати до 1 березня 1994 року Президентові України:

перелік цінних природних територій та об'єктів, що резервуються для наступної організації природних заповідників, національних природних парків, а також інших категорій територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення з метою недопущення їх знищення та руйнування в результаті господарської діяльності;

пропозиції щодо черговості організації у 1994—1996 роках природних заповідників, національних природних парків, а також інших категорій територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення, передбачивши фінансування розробки проектів їх створення за рахунок державного бюджету.

2. Раді Міністрів Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям за участю Міністерства охорони навколишнього природного середовища України, Академії наук України, а також природоохоронних громадських організацій забезпечити в 1993 році визначення природних територій та об'єктів для прийняття в установленому порядку рішення про їх резервування з метою наступного віднесення до територій і об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення.

3. Рекомендувати Верховній Раді Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським Радам народних депутатів протягом першого півріччя 1994 року прийняти рішення про резервування природних територій та об'єктів місцевого значення з метою їх віднесення до природно-заповідного фонду.

4. Представникам Президента України всебічно сприяти природоохоронним органам, науковим установам та громадським екологічним організаціям у вирішенні завдань заповідної справи в Україні.

**Президент України
Л. КРАВЧУК**

м. Київ
8 вересня 1993 року
№ 362/93

Постанова Кабінету Міністрів України

від 10 вересня 1993 р. **№ 719** Київ

Про збільшення неоподатковуваного мінімуму доходів громадян і ставки їх прогресивного оподаткування

Відповідно до пункту 2 постанови Верховної Ради України від 27 серпня 1993 р. «Про підвищення мінімальних розмірів заробітної плати та пенсії за віком» Кабінет Міністрів України **постановляє:**

1. Установити з 1 вересня 1993 р. мінімум доходів громадян, що не обкладається податком, у розмірі 40000 крб. на місяць.

Прибутковий податок з сукупного оподатковуваного доходу громадян обчислюється за ставками прогресивного оподаткування, встановленими пунктом 2 постанови Кабінету Міністрів України від 10 червня 1993 р. № 433.

2. Встановлені цією постановою розміри прибуткового податку з доходів громадян застосовуються до сум заробітної плати та інших доходів громадян, нарахованих з 1 вересня 1993 р. року.

3. Визнати таким, що втратив чинність з 1 вересня 1993 р., пункт 1 постанови Кабінету Міністрів України від 10 червня 1993 р. № 433 «Про збільшення неоподатковуваного мінімуму доходів громадян і ставки прогресивного оподаткування».

4. Міністерствам і відомствам, Раді Міністрів Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям терміново довести цю постанову до підприємств, установ і організацій, а засобам масової інформації — до відома населення.

**Прем'єр-міністр України
Л. КУЧМА.**

**Міністр Кабінету Міністрів України
В. ПУСТОВОЙТЕНКО.**

У ГААГУ—ПОЗОВ НА ПАРЛАМЕНТ

І таке буває

Багато чого в незалежній Україні робиться вперше й інколи дивує світ, але те, що сталося наприкінці минулого місяця, — справжня політико-юридична сенсація. Федерація профспілок України «Солідарність» подала позов до Міжнародного суду в Гаазі (Нідерланди) на... Верховну Раду України, звинувативши парламент у порушенні норм міжнародного права, українських Конституції і Кодексу законів про працю в галузі соціального страхування і прав людини на свободу об'єднання в профспілки.

А суть конфлікту — в тому, що 17 червня цього року Верховна Рада прийняла Постанову «Про порядок введення в дію Закону України «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про пенсійне забезпечення» і двома пунктами цього документа й порушила права.

Пункт 2 «б» передбачає, що з громадян, котрі займаються індивідуальною трудовою діяльністю, теж вилучають страхові внески до фонду соцстраху, створеному при Федерації профспілок України (ФПУ). Причому ставка внесків становить 9 відсотків, а не 1 відсоток, як для інших категорій платників. Крім того, сплата пенсійних внесків з доходів підприємців, на думку «Солідарності», не дає їм права на одержання державних пенсій, що перетворює внески на ще один неврегульований законами податок на доход.

Пунктом 3 документа місцевим управлінням пенсійного фонду і виконавчим дирекціям фонду соцстраху надано право прийняти банківсько-фінансові операції всіх юридичних і фізичних осіб з недержавного сектора економіки, які відмовляються реєструватися в згаданих вище фондах. Тобто порушено статтю 244 Кодексу законів про працю, яка передбачає право всіх профспілок створювати власні фонди соцстраху, а крім того, одній профспілці — ФПУ — надано монопольне право на втручання у діяльність інших.

Відразу після подання позову в Києві зібралася екстрена нарада представників дванадцяти профспілок і громадських організацій підприємців недержавного сектора і двох політпартій — Ліберальної і Трудового конгресу України. Нарада прийняла звернення, в якому запропонувала Президентові, парламентові і урядові скасувати постанову від 17 червня і створити повноважну комісію для розв'язання питання щодо соціального страхування в Україні за участю всіх профспілок і зацікавлених сторін.

А про загальну ситуацію з підприємництвом у зверненні сказано: «Президентом, парламентом і урядом України прийнято останнім часом низку заходів політичного, організаційного, економічного, правового характеру, котрі поставили недержавний сектор економіки, який ще не зміцнів, на межу чи то знищення, чи то трансформування його в тіньовий; злочинний режим діяльності».

Одне слово, як модно сьогодні казати, маємо те, що маємо. А що «Солідарність» не уявляє ринку, про який сьогодні багато говорять, без створення класу вільних підприємців, то копії позову до Міжнародного суду відправлено також до ООН, Міжнародної конфедерації вільних профспілок і Всесвітньої конфедерації праці.

Володимир СКАЧКО.

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

У Києві перебувала делегація парламенту Швейцарії на чолі з головою Комісії з питань зовнішньої політики Альбрехтом Ріхеном. Вона відвідала **Комісію Верховної Ради України у закордонних справах**, де відбувся обмін думками з приводу налагодження зв'язків між цими парламентськими комісіями. Народні депутати відповіли на численні запитання гостей щодо зовнішньої і внутрішньої політики України, ситуації, що складається у Східноєвропейському регіоні, зокрема, щодо українсько-російських відносин. Швейцарські парламентарії зустрілися також з представниками політичних партій та рухів України.

Відбулося засідання **Комісії з питань Чорнобильської катастрофи.** Обговорено проект програми дій уряду України на вересень — грудень 1993 року та на 1994 рік і сформульовано ряд конкретних зауважень і пропозицій до проекту Кримінального кодексу.

На засіданні **Комісії з питань народної освіти і науки** проаналізовано висновки підкомісії з питань вищої освіти щодо прийому в 1993 році студентів до педінститутів України та опрацьовано зміни і доповнення до Закону про освіту.

Прес-центр Верховної Ради України.

ПРО ХІД ЗБИРАННЯ ВРОЖАЮ

За даними Міністерства статистики, за станом на 6 вересня ц. р. господарства України практично закінчили збирання зернових і зернобобових культур (без кукурудзи). Намолочено 40,2 млн. тонн зерна, що на 4,5 млн. тонн, або на 12,5 проц., більше проти минулого року. Урожайність з гектара обмолоченої площі в цілому збільшилась проти попереднього року на 5,1 центнера і становить 35,2 центнера. Збільшилися намолоти зерна у господарствах 20 областей, а у Київській, Тернопільській, Хмельницький, Черкаській і Чернівецькій вони становлять 41,1 — 45,5 центнера.

На хлібоприймальні підприємства надійшло 13,0 млн. тонн зерна. Державне замовлення виконано на 89 проц., що на 2,9 млн. тонн (на 29 проц.) більше, ніж торік. Відстають з виконанням державного замовлення в 12 областях та Республіці Крим, найбільше — господарства Запорізької (54 проц.), Херсонської (71 проц.), Одеської (79 проц.), областей Республіки Крим (64 проц.).

Нижчими темпами, ніж у минулому році, йде збирання картоплі, збирання овочів — майже на рівні минулого року.

У 17 областях почалося збирання цукрових буряків (фабричних) і у 7 областях — соняшнику. Більш організовано, ніж торік, ведеться сівба озимих культур на зерно і зелений корм. Станом на 1 вересня господарства Республіки Крим і всіх областей, крім Кіровоградської, були забезпечені насінням для посіву озимих.

Оранка зябу проведена на шостій частині площі до прогнозу.

Точка зору

«Я ЗРАДІВ, ЩО РОСІЯ ГОТОВА КУПИТИ НАШУ ПОЛОВИНУ ФЛОТУ»

Дійсний член УВАН (США) Микола Руденко передав до редакції відкритого листа до українського парламенту, в якому виклав власну точку зору на проблеми, що спіткали нашу державу. Його позиція заснована на теорії про невідтворювані (нафта, газ, вугілля) й відтворювані щорічно (продукти сільського господарства) джерела енергії. З таких позицій Україна — найбагатша країна світу, бо вона здатна виробляти абсолютну (невичерпну) вартість. Та поки що, пише М. Руденко, ми змушені жити так, як диктує перехідна доба, тобто мати не тільки пшеницю, а й нафту. І ми можемо легко її мати, якщо подвоїмо врожайність наших нив. Зробити це можна, коли земля стане приватною власністю.

Торік хліба нам вистачило, але сплачувати вартість газу й нафти ми не змогли. Створився великий борг Росії — понад два мільярди доларів. Платити треба. Цього вимагають закони ринку, що є законами самої природи. І якщо не знайти чогось іншого, платити доведеться пшеницею, м'ясом, олією, цукром тощо. Тим часом борг нагіне. Якщо підемо шляхом розрахунку за борг продуктами нового врожаю — це буде наша загибель. Тому, правду кажучи, я зрадів, що Росія готова купити нашу половину Чорноморського флоту. Це близько 15 мільярдів доларів. Вистачить і на покриття боргу, і на підтримку конверсії. А кораблі для нашого флоту можна побудувати тоді, коли трохи зміцнємо економічно. І то будуть сучасні кораблі, а не застарілі посудини.

Якщо мислити стратегічно, Чорноморський флот і для нас, і для Росії є справою престижу.

Тож, приймаючи вкрай непопулярне рішення, Л. Кравчук виявив себе як мужній державний діяч. Його слава попереду, бо попереду — перемога. Згадайте Кутузова, який здав французам Москву, — хіба його не називали зрадником? Важко бути, а не видаватися, великим.

Розумною мені здається також пропозиція здати севастопольську морську базу в тривалу оренду, але не більше ніж на 50 років. Так, здати за нафту. Проте я уникаю конкретних деталей — це справа комісій. До того ж є добре розроблені міжнародні права стосовно таких прецедентів. Не ми перші, не ми останні. Для мене важливо інше: я уявляю Кримський півострів через кілька років після підписання угоди про оренду. Назавжди зникла суперечка, чий Крим — наш чи російський. Бо договір про оренду найпереконливіше засвідчив: український! Безумовно, російський парламент не підтримає Єльцина — навіщо орендувати те, що за рішенням Верховної Ради Російської Федерації належить Росії. І вже бодай задля цього ми маємо підтримувати пропозицію стосовно оренди: що не вигідне Хасбулатову, то вигідне нам. Це відразу заспокоїло б кримчан — предмет суперечки перестав би існувати. Та й що поганого в оренді? Розмови про чужі кораблі в нашій гавані мають вельми наївний вигляд. Адже ми знаємо, що вони все одно там стоятимуть, хоч би як ми протестували. Чи, може, розпочнемо війну з Росією за Севастополь? Коли зчиняються такі конфлікти, хтось повинен бути розумніший.

Якщо ми приймемо такі рішення, економічний союз перестане бути для нас актуальним: Україна одержить можливість самостійно розв'язувати власні економічні проблеми. Нам потрібен буде не союз, а щось схоже на спільний ринок. Наші товари ще довго будуть конкурентоспроможні лише в межах СНД. Корисно також домагатися асоційованого членства.

І все матиме зовсім інакший вигляд, якщо весь комплекс севастопольських проблем (флот і база) заблокує Верховна Рада: тоді нам залишиться єдина дорога — до колоніального ярма. Бо ми вміємо тільки міняти уряд, але не вміємо тверезо мислити. Ми вимагаємо від уряду того, чого сам Господь не здатний нам дати: скасувати закон збереження й перетворення енергії.

Ось такі думки. Можливо, варто прислухатися.

Постанова Верховної Ради України

Про внесення змін і доповнень до Положення про паспорт громадянина України, затвердженого Постановою Верховної Ради України «Про затвердження положень про паспорт громадянина України та свідоцтво про народження»

Верховна Рада України **постановляє:**

Внести зміни і доповнення до Положення про паспорт громадянина України, затвердженого Постановою Верховної Ради України «Про затвердження положень про паспорт громадянина України та свідоцтво про народження» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 37, ст. 545), виклавши його в новій редакції (додається).

Голова Верховної Ради України І. ПЛЮЩ

м. Київ
2 вересня 1993 року

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПАСПОРТ ГРОМАДЯНИНА УКРАЇНИ

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Паспорт громадянина України є документом, що посвідчує особу власника та підтверджує громадянство України. Паспорт дійсний для укладання цивільно-правових угод, здійснення банківських операцій, оформлення доручень іншим особам для представництва перед третьою особою лише на території України, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України.

Документом, що посвідчує особу громадянина України за кордоном і при перетинанні державного кордону України, є паспорт громадянина України для виїзду за кордон або дипломатичний і службовий паспорти, посвідчення особи моряка і проїзний документ дитини. Ці документи виготовляються і оформляються відповідно до положень, що затверджуються Президентом України на підставі рекомендацій Міжнародної організації цивільної авіації (ІКАО, Док. № 9303).

2. Паспорт громадянина України (далі — паспорт) видається кожному громадянинові України паспортною службою органів внутрішніх справ (далі — паспортною службою) після досягнення 16-річного віку.

3. Бланки паспортів виготовляються у вигляді паспортної книжечки або паспортної картки за єдиними зразками, що затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Терміни запровадження паспортної картки визначаються Кабінетом Міністрів України у міру створення державної автоматизованої системи обліку населення.

4. Усі записи в паспорті і відомості про його власника, що вносяться до нього, виконуються українською і російською мовами.

Внесення додаткової інформації до паспорта може здійснюватися також на вклеюваних аркушах установленої Міністерством внутрішніх справ України форми.

5. Паспортна книжечка являє собою зшиту внакидку нитками обрізну книжечку розміром 88×125 мм, що складається з обкладинки та 16 сторінок.

Усі сторінки книжечки пронумеровані і на кожній з них зображено Державний герб України і перфоровано серію та номер паспорта.

6. У верхній частині лицьового боку обкладинки зроблено напис «Україна», нижче — зображення Державного герба України, під ним — напис «Паспорт».

На внутрішньому лівому боці обкладинки у центрі — зображення Державного прапора України, нижче напис «Паспорт громадянина України».

На першу і другу сторінки паспортної книжечки заносяться прізвище, ім'я та по батькові, дата і місце народження. На першій сторінці також вклеюється фотокартка і відводиться місце для підпису його власника. На другу сторінку заносяться відомості про стать, дату видачі та орган, що видав паспорт, ставиться підпис посадової особи, відповідальної за його видачу. Записи засвідчуються мастиковою, а фотокартка — випуклою сухою печаткою.

Перша сторінка або перший аркуш після внесення до них відповідних записів та вклеювання фотокартки можуть бути заклеєні плівкою. У разі заклеювання плівкою усього аркуша записи та фотокартка печатками не засвідчуються.

Третя, четверта, п'ята і шоста сторінки призначені для фотокарток, додатково вклеюваних у паспорт, а сьома, восьма і дев'ята — для особливих відміток. На десятій сторінці робляться відмітки про сімейний стан власника паспорта, на одинадцятій — шістнадцятій — про реєстрацію постійного місця проживання громадянина.

На прохання громадянина до паспорта може бути внесено (сьома, восьма і дев'ята сторінки) на підставі відповідних документів дані про дітей, групу крові і резус-фактор.

На внутрішньому правому боці обкладинки надруковано витяг з цього Положення.

Вносити до паспорта записи, не передбачені цим Положенням або законодавчими актами України, забороняється.

7. Записи, вклеювання фотокарток і відмітки у паспорті здійснюються паспортною службою.

8. Термін дії паспорта, виготовленого у вигляді паспортної книжечки, не обмежується.

До паспортної книжечки при досягненні громадянином 25- і 45-річного віку вклеюються нові фотокартки, що відповідають його вікові. Паспорт, в якому не вклеєно таких фотокарток при досягненні його власником зазначеного віку, вважається недійсним.

9. Паспорт, виготовлений у вигляді паспортної картки (інформаційного листка), має розмір 80×60 мм. У інформаційний листок вклеюється фотокартка і вносяться відомості про його власника: прізвище, ім'я та по батькові, дата народження і особистий номер, а також дата видачі і код органу, що його видав.

Інформаційний листок заклеюється плівкою з обох боків.

10. Термін дії паспорта, виготовленого у вигляді паспортної картки, визначається Кабінетом Міністрів України.

11. Бланки паспортів виготовляються на замовлення Міністерства внутрішніх справ України Головним управлінням по організації виготовлення цінних паперів і документів суворого обліку Міністерства фінансів України з високоякісного паперу з використанням спеціального захисту і є документами суворої звітності.

II. ПОРЯДОК ВИДАЧІ, ОБМІНУ ПАСПОРТА І КОРИСТУВАННЯ НИМ

12. Видача та обмін паспорта провадиться у місячний термін за місцем постійного проживання громадянина.

Вклеювання до паспорта нових фотокарток при досягненні громадянином 25- і 45-річного віку провадиться у п'ятиденний термін.

13. Для одержання паспорта громадянин подає:

заяву за формою, встановленою Міністерством внутрішніх справ України;

свідоцтво про народження;

дві фотокартки розміром 35×45 мм;

у необхідних випадках — документи, що підтверджують громадянство України.

14. За видачу паспорта справляється державне мито.

15. Для вклеювання до паспорта нових фотокарток при досягненні громадянином 25- і 45-річного віку подаються паспорт і дві фотокартки зазначеного розміру.

16. Обмін паспорта провадиться у разі:

зміни (переміни) прізвища, імені або по батькові;

встановлення розбіжностей у записах;

непридатності для користування.

17. Для обміну паспорта громадянин подає:

заяву за формою, встановленою Міністерством внутрішніх справ України;

паспорт, що підлягає обміну;

дві фотокартки розміром 35×45 мм.

Для обміну паспорта у зв'язку із зміною (переміною) прізвища, імені чи по батькові або встановленням розбіжностей у записах подаються також документи, що підтверджують ці обставини.

18. Для одержання, обміну паспорта і вклеювання до нього нових фотокарток громадянин подає документи і фотокартки не пізніш як через місяць після досягнення відповідного віку чи зміни (переміни) прізвища, імені або по батькові, встановлення розбіжностей у записах чи непридатності паспорта для користування.

19. Громадянин повинен надійно зберігати паспорт.

Про втрату паспорта громадянин зобов'язаний терміново повідомити паспортну службу, яка видає тимчасове посвідчення, що підтверджує його особу. Форма тимчасового посвідчення та порядок його видачі встановлюються Міністерством внутрішніх справ України.

20. У разі призову або добровільного вступу громадянина на військову службу паспорт здається до військового комісаріату за місцем призову або відділу кадрів військової частини, а у разі зарахування до військового навчального закладу — до відділу кадрів цього закладу, які надсилають його до паспортної служби за місцем проживання призовника (курсанта). При звільненні з військової служби паспорт повертається його власникові.

21. Паспорт особи, яка припинила громадянство України відповідно до статті 19 Закону України «Про громадянство України», підлягає поверненню до паспортної служби.

Паспорт померлого здається до органу запису актів громадянського стану, який після реєстрації смерті громадянина надсилає його до паспортної служби.

Знайдений загублений паспорт підлягає здачі до паспортної служби.

22. В особи, взятої під варту або засудженої до позбавлення волі, паспорт вилучається органами дізнання, попереднього слідства або судом. При звільненні з-під варти чи від відбування покарання паспорт повертається його власникові.

23. Забороняється вилучення у громадянина паспорта, крім випадків, передбачених законодавством України, зокрема забороняється взяття паспорта у заставу.

24. Зразки печаток, штампів і бланків документів, які застосовуються для виконання цього Положення, порядок зберігання паспортів громадян, які проходять військову службу, перебувають під вартою, відбувають покарання, а також порядок зберігання бланків паспортів та їх знищення встановлюються Міністерством внутрішніх справ України.

III. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ КОРИСТУВАННЯ ПАСПОРТОМ

25. Посадові особи та громадяни, винні в порушенні вимог цього Положення, притягуються до відповідальності згідно із законодавством України.

Пам'яті А. Г. ЧЕПУРНОГО

Відплачуть оркестри, затамується біль найближчих. Продовжиться у клопотах, негараздах і успіхах буденність держави. Вирівняється в суспільстві прогалина, на місці якої була ця людина. Тривалий час іще вестиме вона тих, хто був поруч, своїми невидимими зв'язками, сумнівами, порадами. І лише час від часу сахнеться думка, відчувши неможливість зіпертися на його досвід, надійність і розум.

Сахнеться, бо затамованість відчуття присутності — лише інерція пам'яті. А його просто нема. Нема — вдуматися тільки, яке страшне слово!

Він пішов із життя раптово, відділившись нелюдським болем від його берега, на півслові обірвавши мову про те, що переймало його поспіль останні роки: село і держава, хліб і ціни, людина і поле... Понівечене стражданням лице... Спазмований подих виносить «прости»... до матері і дружини, яку... ні, не любив — боготворив. Це почуття випромінювалося з нього так безпосередньо і чисто, що знімало ніяковість у випадкових свідків такої тепер незвичайності.

Через чотири дні, коли розтане остання надія, вона заламуватиме руки, битиметься розпачем, як то можна було запізнитися?! «Я ж тебе не врятувала...»

Не врятувала б. Він не умів жити обережненько, з розрахунком. Мав унікальний талант мислити фактами і цифрами, закладаючи їх до пам'яті і виймаючи звідти з точністю комп'ютера. Цифри не були абстрактними, вони вбирали його потужний досвід, співставлялися з науковим аналізом, з практикою в усіх куточках світу. Вони горіли нетерпінням в дискусії. І горів він сам, нестриманий у відвертості до дилетантів з академічними нехай званнями, докопуючись до суті в розмові зі спеціалістами. В Ізраїлі, на найсучаснішому переробному заводі, головний технолог питав:

— Хто він за спеціальністю?

— Агроном.

— Тут пройшло багато делегацій. З усіх країн. Але щоб на такому рівні, так професійно знати справу, — зустрічаю вперше.

Мріяв про українське сільгоспмашинобудування, про найкращі в світі плуг, сівалку, культиватор, комбайн. Готовий був взятися за створення такої галузі. Не встиг...

Міг масштабно, лаконічно, кількома реченнями викласти найпекучіші проблеми держави, найскладніший бізнес-план. Міг збитися на дрібниці, відчуваючи, що опонент сперечається заради суперечки, щоб вивести його з рівноваги. І виводив... Не міг збагнути «техніки» закулісних інтриг, вони вражали його зненацька, нестерпно. «...Ти краще розумієш, як воно тут робиться. Навіщо було тричі запрошувати на бесіду? Я ж не тягнусь до портфелів. Тільки душа болить, — не так робиться! Не так!»

Поважав працю. Не був консерватором, наполягав: підтримуйте фермера, без колективного господарства він пропаде. Але майбутнє — за сучасними технологіями. Не можна знищувати гарантію і основу перспективи заради моди чи політичної фрази.

Умів слухати і чути інших. Був рівним співбесідником з механізатором, дипломатом, бізнесменом, з телятницею в рідній Богуславці і сенатором в Англії. Цінував у співрозмовнику людину і трудівника.

Не пам'ятав зла. Темпераментно, голосно доводив те, в чому був переконаний. І раптом розцвітав щедрою, як сам, усмішкою. В ній розкривалася його сутність, душевна щедрість, відкритість, доброта.

Земле українська! Не багато є людей, що любили б тебе так, як любив він. Прийми свого сина в обійми, будь йому пухом.

Прости нас усіх, Анатолію, хто не зміг віддалити цю невідворотну хвилину.

Прощай!

Олександр МОРОЗ,
народний депутат України.

* * *

Вчора в селі Богуславка на Харківщині відбувся похорон А. Г. Чепурного. В церемонії прощання з покійним взяла участь урядова делегація на чолі з міністром сільського господарства України Ю. М. Карасиком.

Поховано А. Г. Чепурного на тихому сільському кладовищі, поруч з батьком, який помер раніше.

Продиктовано в номер

Олег був парубок моторний

(Початок на 1-й стор.)

На прес-конференції у Сімферопольському аеропорту він сказав журналістам, що на адресу Російського парламенту та його Конституційної комісії продовжують надходити заяви від громадян Криму,які начебто пропонують внести до нового Основного Закону Росії, як новий суб'єкт Російської Федерації — Республіку Крим.

Проблему Криму, на думку Рум'янцева, слід розв'язувати, спираючись на правову базу, волю народів півострова та результати переговорів з Україною. При цьому, секретар Конституційної комісії заявив, що «Росія нікому не передавала права на Крим». Він вважає, що кримчани стали заложниками «ненормальної політики», яку проводить українське керівництво. Рум'янцева також турбує концентрація і збільшення чисельності військових у Криму, зокрема, Національної гвардії України. Це, наголосив російський депутат, суперечить Конституції Республіки Крим. У своїх же діях і діях російського парламенту Олег Рум'янцев ніяких порушень Конституції Криму не помітив.

Дрова не зайві!

(Початок на 1-й стор.)

З Держкомітету з нафти й газу вранці 14 вересня повідомили про те, що «кошти від підприємств надходять, але не виключено, що комусь сьогодні «краник» перекриють». Кому саме, в який спосіб — уточнювати ухилилися.

Тим часом з Національного банку вислизнула інформація про те, що продаж державі валютної виручки, цілком ймовірно, відбуватиметься за фіксованим курсом. У такий спосіб, нібито, легше розквитатися з міждержавними боргами за нафту й газ. Таке рішення спантеличить будь-кого. Бо очевидно, що приплив твердої валюти і російських рублів може забезпечити тільки зростаючий експорт українських виробників, а не рішення, спрямовані на його дискримінацію. Інакше кажучи, Національний банк ніби попереджує: дрова не зайві.

«Римський клуб» в Ужгороді

Уперше в нашій державі одне з чергових засідань добре знаного «Римського клубу» відбулося в Ужгороді.

«Римський клуб» — це неформальне об'єднання провідних державних діячів європейських країн, визнаних економістів, котрі працюють над концепціями розвитку ринкових відносин, міжнародних ініціатив щодо поглиблення співробітництва держав нашого континенту.

На цьому засіданні розглядали відповідні документи міжрегіонального співробітництва, зокрема у сфері торгівлі, розвитку інфраструктури, реалізації державних та приватних ініціатив. У його роботі взяли участь понад 40 фахівців з 8 країн. Представницькою була й українська делегація, яку очолював віце-прем'єр Валентин Ландик.

Були папірні на Волині

Завідувачка відділу давньої історії Волинського краєзнавчого музею Олена Огнева знайшла архіви, які засвідчують: у сімнадцятому й вісімнадцятому століттях на Волині були підприємства мануфактурного типу, де виготовляли різноманітні сорти паперу. Олена Дмитрівна розповіла, що 1809 року в селі Новостав Луцького району папірня виготовляла 740 стоп писального паперу. А одна стопа — 480 аркушів. У 1823 році в папірні працювали 54 робітники, котрі виготовляли 5820 стоп паперу, з них 2600 — друкарського, 349 — для писання, 336 — обгорткового, 625 — іншого.

ВРУ про Президента: навіть Массандра не дає права не поважати його

У ПАРТІЯХ І РУХАХ

Журналісти, яких запросила 11 вересня на прес-конференцію, присвячену засіданню політради Всенародного руху України, прес-служба цієї організації, поглядали на годинники. Вони перезирнулися, коли народний депутат України Лариса Скорик, не вибачившись за запізнення, заявила, що чекає ... запитань. В той час як у запрошенні на прес-конференцію зазначалося, що буде дана оцінка політичної ситуації в Україні і запропоновані можливі шляхи виходу з кризи. Невідомі, яких не представили журналістам, мабуть, були членами Проводу ВРУ, що, як зазначалося у запрошенні, мали брати участь у прес-конференції. Ще одне уточнення стосується назви організації. ВРУ — абревіатура, яка фігурує в реєстраційних документах Мінюсту. У документах Всенародного руху України відбулася трансформація абревіатури до більш милозвучної самоназви — ВНРУ. Ця організація вважає себе правонаступницею Народного руху України, який «з широкого громадсько-політичного об'єднання став партією».

«На відміну від організацій, що іменують себе демократичними, — повідомила Л.Скорик, — і поміняли за рік по кілька разів ставлення до влади, Всенародний рух свого ставлення до влади не змінював». Далі вона сказала, що єдино президентська влада є гарантом державної самостійності України, а уряд і Верховна Рада потребують заміни. Документи, підписані на переговорах двох президентів у Массандрі, Л.Скорик вважає вимушеною поступкою Л.Кравчука, яка, в свою чергу — закономірний наслідок діяльності уряду Л.Кучми. Винен в сучасному розвалі економіки України, на думку Л.Скорик, уряд, і ні в якому разі не Президент, «який не висував кандидатуру Л.Кучми, а подавав».

Критика Президента, на думку Л.Скорик, має бути лише доброзичливою, і аж ніяк не «злопихательською». Розглядати програму виходу з кризи має спеціальна комісія, до якої, разом з Всенародним рухом мають ввійти «партії демократичного спрямування», перерахувати які, однак, Л.Скорик так і не наважилася. Журналістам повідомили, що Всенародний рух створив спеціальну комісію, «яка доведе, що Україна ніяких боргів Росії не має». І останнє: ВРУ збирається реєструвати всіх «патріотично настроєних громадян України, які готові стати до ополчення» на захист державності України. Коментарі, думаю, не потрібні.

Костянтин ПАРИШКУРА.

«Желато» чи «Макдональдс»?

Що почім?

Під час святкування Дня працівників нафтової, газової та нафтопереробної промисловості відбулася ще одна, на перший погляд, непримітна подія — в Державному комітеті з нафти і газу відкрилося нове кафе «Желато». І вразило воно відвідувачів не тільки багатим вибором та якістю продуктів, а й порівняною дешевизною.

Виконавчий директор спільного українсько-угорського підприємства «Екотак ооо» Олексій Яркулов не приховує своїх планів.

Спільно з угорськими колегами, ми хочемо відкрити в Україні цілу мережу торгових точок на зразок «Макдональдса». Сама назва «Желато» в перекладі з угорської означає «бажання». То ж і девіз нашої роботи «Пан покупець і його бажання». Ми вже уклали договори з великими відомствами і міністерствами, де розпочали створювати такі кафе. Їх основне призначення — відвідувач повинен мати змогу швидко, якісно і недорого пообідати. Адже люди приходять на роботу не для того, щоб шикувати. Пізніше розгорнемо мережу вуличної торгівлі. Кавоварки, грилі, холодильне, морозильне та інше устаткування постачають наші угорські партнери. Вони ж взяли на себе стажування в Угорщині нашого обслуговуючого персоналу.

Щодо дешевизни, то в «Желато» цього досягають передусім за рахунок укладання прямих договорів з хлібозаводами, м'ясокомбінатами, колгоспами і радгоспами. Робота без посередників сприяє тому, що продукція «Желато» майже у два рази дешевша, ніж в держторгівлі. То ж доки в «Макдональдсі» роздумуватимуть, що таке Україна, «Желато» має всі можливості завоювати наш ринок. І в цьому їм можна лише побажати успіху, оскільки в нашої монопольної торгівлі з'явиться гідний суперник. Тим більше, що це спільне підприємство прагне зводити і свої переробні потужності.

Василь ТУГЛУК.

Семінари

Жити чи не жити — все одно?

В Одесі відбувається третій міжнародний семінар служб телефонного консультування, відомих більше як служби довіри. Протягом тижня учасники обговорять причини занепадницьких настроїв людини, способи попередження досить часто спричинюваних ними самогубств. Лекції на семінарі читають спеціалісти-психологи телефонних служб довіри з США, Канади, Польщі, Нової Зеландії, а також працівники такої служби Одеси, що вже нагромадили у цій справі чималий досвід.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Лупайте сю скалу!

Ми ще не миємо тротуари шампунем, як це дене-де практикується на Заході, — виховання не те, з шампунем сутужно. Ми ще не можемо обійтися без попереджень: «Газонами не ходити!» — через директивно-наказний тон. Але щоразу напередодні Дня Києва старанно розбираємо паркани, котрі нічого не відгороджують, ретельно зафарбовуємо нецензурні слова на стінах будинків. І розвішуємо, розвішуємо... Ну не написано на ньому, що це таке, ну важко сказати, що саме ми розвішуємо. Та як хочеться мати трохи кращий вигляд, аніж насправді. Як хочеться свята!

Контакти

Ралі в Карпатах? А чом би й ні?

Жителі Грабова, що в Мукачівському районі, були заінтриговані незвичайною процесією: білий «Джип» у супроводі потужних мотоциклів. Як далі з'ясувалося, це експедиція, яку до Карпат спорядив французький високогірний пригодницький клуб «ЖХГ». А очолив її сам президент клубу Жан Клод Марм'є. Що ця акція серйозна, засвідчує участь у ній учасника ралі Париж—Дакар Люджера Сімона. Мета експедиції — визначити трасу ралі в Карпатах, що проходитиме Польщею, Словаччиною, Україною та Румунією.

«Інтелект».

Милосердя

За добро — платять добром

Так тлумачиться у Дніпропетровську заклик міськвиконкомівського комітету у справах молоді. Відомо, що Куба безкорисливо лікувала і лікує наших дітей, які мічені Чорнобильською трагедією. А сьогодні страшні урагани завдали багато шкоди і біди кубинському народу. Отож, дніпропетровська молодь розпочала збір одягу, медикаментів та коштів, аби бодай хоч якось зарадити потерпілим. І тут сподіваються, що на знак глибокої вдячності кубинському народу на цей заклик відгукнуться і в інших регіонах України.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

На Українській міжбанківській валютній біржі

14 вересня курс німецької марки на чергових торгах УМВБ зафіксовано на рівні 9450 українських карбованців. Минулого вівторка 1 DM дорівнювала 10450 крб.

УМВБ вжила заходів для приведення у відповідність курсу німецької марки і американського долара.

У торгах брали участь 16 українських банків. Було продано 627 тисяч німецьких марок. Первісний попит склав 410 тисяч DM, первісна пропозиція — 718 тисяч DM.

Прес-служба УМВБ

Виставки

Бізнес допомагає мистецтву

Виставка робіт заслуженого художника України Ісаака Тартаковського відкрилася в державному Музеї українського живопису.

Почавши професійну роботу ще в кінці двадцятих років на Київській кіностудії, воював на фронті, навчався у знаменитих майстрів. Події минулих часів і відтворено в творчості І.Тартаковського.

Як відзначив директор Музею Михайло Романишин, організація виставки стала можливою завдяки допомозі швейцарської компанії «Марк Річ + КО АГ». Розпочавши свою торгово-фінансову діяльність у Києві минулого року, вона налагодила стосунки з підприємствами України. Вже в перший рік її товарообіг з ними досяг 350 мільйонів доларів.

У квітні нинішнього року компанія подарувала київським музеям малюнок Т.Шевченка «Дерева серед скель», картину І.Репіна «Запорожець, що сміється» і 15 театральних ескізів А.Екстер. А участь в організації виставки робіт І.Тартаковського — продовжує благодійну традицію «Марк Річ + КО АГ». За цю діяльність компанія восени цього року була внесена в «Золоту книгу доброти».

Залишається подякувати компанії «Марк Річ + КО АГ» за можливість познайомитися з картинами І. Тартаковського.

Тетяна ПОПОВИЧ.

Могло б бути, та нема

Коли одразу після закінчення зустрічі президентів Л. Кравчука і Б. Єльцина в Криму світ облетіла звістка про домовленості щодо Чорноморського флоту й ядерної зброї — на Заході з полегшенням зітхнули. Слава Богу, сказав мені знайомий німецький дипломат, тепер ситуація у Східній Європі буде стабільніша.

Подібною була реакція багатьох політиків від Берліна до Вашингтона. Усі вони повірили інформації, яка прозвучала з вуст Президента Росії, бо іншої — української, практично не було. Тільки деякі спостерігачі звернули увагу на дивну стриманість у висловлюваннях українських учасників на переговорах, яка фактично означала мовчання. Західні аналітики за результатами зустрічі у Массандрі зробили висновок, що там панувало повне порозуміння між Києвом і Москвою, і тому український Президент погодився, щоб про результати переговорів більше розповідала російська сторона. Проте деякі сумніви, що не все так гладко, все ж таки виникли. Адже дивним було те, що гість поводив себе як господар.

Коли потім з величезним запізненням на Заході з'явилися пояснення Леоніда Кравчука щодо домовленостей, це викликало здивування. До того там уже склалося враження: Москва в змаганнях з Києвом вийшла переможцем, використала усі козирі й завдала Україні дошкульної поразки. Разом з тим треба зазначити, що на Заході ніхто не схвалив грубої поведінки Б. Єльцина і деякі політики здивувалися, чому той так зверхньо поводився із своїм єдиним надійним партнером.

АКТУАЛЬНО

Однак, після зустрічі в Криму мало хто й співчував Україні. Більшість моїх співрозмовників вважали, що українські лідери самі завели власну державу в глухий кут, не наважившись на проведення радикальних реформ. А деякі польські аналітики, зокрема, при цьому підкреслювали, що Леонід Кучма не захотів прислухатися й до частки порад професора Лєшека Бальцеровича. Нині рейтинг українського прем'єра у країнах Західної і Центральної Європи дуже низький. Л. Кучму називають «антизахідником», який має дуже провінційні погляди і не знає комплексних механізмів ринкової економіки. З уст німецьких журналістів я не раз чув, що Л.Кучма їм набрид з постійною тяганиною і заявами про свою відставку.

На думку більшості експертів, Україна через хаотичність дій її керівників змарнувала колосальні шанси, які у неї були після проголошення незалежності. Це стосується як економіки, так і деяких аспектів зовнішньої політики. Ініціативи Президента і Міністерства закордонних справ, які гучно починалися, дуже часто не були доведені до логічного завершення. Німецькі аналітики, зокрема, вважають, що Україна не використала можливостей аби активніше включитися у розв'язання конфлікту в екс-Югославії. Водночас, Україну було «виштовхнуто» з комісії, яка займалася ситуацією у Придністров'ї. Вона також змарнувала шанс посередництва між Грузією й Абхазією, про що Едуард Шеварднадзе просив кілька разів українських лідерів. Але найбільшою хибою було занедбання справ у галузі енергетики. Якби Україна внесла перед зустріччю «сімки» у Мюнхені у 1992 році або нараду глав держав «сімки» у Токіо у 1993 році пропозиції щодо конкретного плану допомоги купівлі нафти і газу, то не дійшло б до тої катастрофічної ситуації з енергоносіями. А нині на Заході українська політика переживає часи скептичного ставлення до неї. На думку більшості експертів, вона переживає подвійний параліч як на внутрішніх, так і зовнішніх рубежах.

Богдан ОСАДЧУК.
Берлін—Бонн.

Власкори повідомляють

Душанбе

Таджикистанський парламент затвердив державні нагороди

До числа вищих нагород занесено звання «Кахрамоні Тоджикистон» (Герой Таджикистана), ордени «Шараф» (Слави), «Спітамен» (названо на честь народного героя визвольного руху проти завойовника Олександра Македонського).

Верховна Рада також розглянула питання про заснування ряду медалей і почесних звань Республіки Таджикистан, до яких додаватимуться грамоти та єдині нагрудні знаки.

Ірина ГУСЕЙНОВА.

Баку

Без попередніх умов

29 вірменських заложників відправлено дмями на батьківщину з Баку. Цю операцію проведено за посередництва Міжнародної організації Червоного Хреста. За словами представника організації, умови їхнього утримання відповідали міжнародним стандартам.

На прес-конференції для журналістів заступник міністра з національної безпеки Азербайджану Намік Аббасов сказав, що заложників звільнено за вказівкою виконуючого обов'язки Президента республіки Гейдара Алієва. При цьому друга сторона не пред'являла раніше якихось попередніх умов.

За деякими даними, у вірменської сторони донедавна утримувалося близько 3 тисяч азербайджанських заложників. «Однак після захоплення міст Фізулі й Джебраїла, число їхнє значно зросло», — заявив заступник міністра.

Ровшан АЛІЄВ.

Планета людей

Кмітливі аборигени

Величезний масив Амазонії, цей унікальний регіон Південної Америки, постачає до 50 відсотків кисню у світовий повітряний океан. Тут живуть сотні видів ссавців, птахів, риб та інших тварин, яких вже сьогодні рідко де знайдеш на планеті. Але, за підрахунками спеціалістів, якщо тропічні ліси у басейні Амазонки й далі вирубуватимуться такими ж темпами, то вони можуть скоротитися на половину вже до 2000 року, а згодом зникнути зовсім.

Не можна також забувати, що тут живуть корінні мешканці цих місць — індійці. Їх нараховується близько мільйона. Життю індійців не позаздриш. Вони страждають від численних нафтодобувників, золотошукачів, які несуть аборигенам, імунітет котрих незахищений, різні інфекції. Хоча світове співтовариство і розробило програми на захист прав, культури і способу життя місцевих аборигенів, однак і самі індійці намагаються заробити собі на життя. Наприклад, вони організовують для так званих екологічних туристів екскурсії в джунглях і сельвах (на знімку). Під час цих екскурсій аборигени і намагаються пояснити заїжджим гостям основи свого існування.

Фото ІТАР — ТАРС.

Барви Австралії

План під загрозою неприйняття

План бюджету на новий фінансовий рік представив у парламент на розгляд федеральний уряд Австралії. У ньому передбачено зменшення дефіциту в 1996—97 роках до одного відсотка від валового національного продукту. Для цього будуть скорочувати податки на оборону і підвищувати непрямі податки — зростатиме ціна бензину, алкогольних напоїв, тютюну, автомобілів тощо. Але прийняття цього плану залежить від остаточного рішення демократів, «зелених» і незалежного депутата, які разом становлять більшість у парламенті й критично ставляться до бюджету, розробленого лейбористами. До речі, не тільки в парламенті критично сприймають план бюджету. Лише 2 відсотки австралійців, згідно з опитуванням громадської думки, вважають, що цей бюджет поліпшить їхнє економічне становище, відповідно 72 відсотки — прогнозують погіршення.

Жінку — на почесну посаду

Кандидатуру 61-річної аборигенки Луїс О'Донох'ю висунуто на почесну посаду генерал-губернатора Австралії. З цього приводу рішення має прийняти англійська королева наступного року.

Країна торгуватиме вовною, а не зброєю

Нещодавно відбулася зустріч прем'єр-міністра Австралії Пола Кітінга з прем'єром Китаю Лі Пеном, на якій було досягнуто домовленості про відміну квот на постачання австралійської вовни до Китаю. Внаслідок цього у Китаї буде масово розповсюджене виробництво речей з австралійської сировини. Але заборона продажу зброї Китаю ще залишається в силі.

Павло ХОРЕНЖЕНКО.

Експрес-інформація

Пам'ять солдатів миру

День пам'яті тих, хто загинув, виконуючи миротворчу місію Організації Об'єднаних Націй відзначено у штаб-квартирі міжнародного співтовариства в Нью-Йорку. Траурна церемонія відбулася на площі перед будинком секретаріату, де на щоглі було приспущено блакитний прапор з символікою ООН. День пам'яті відзначають вдруге. І тільки за рік, що минув, виконуючи свій обов'язок на службі людству, загинули 153 чоловіка. Серед них військовослужбовці, військові спостерігачі та цивільний персонал, який брав участь у наданні гуманітарної допомоги в «гарячих» точках планети.

У числі полеглих прозвучали імена українців з контингенту миротворчих сил ООН на території колишньої Югославії: рядового Олександра Марченка, рядового Олександра Власенка, підполковника Віктора Сливного.

Немарна мандрівка дипломата

Угоду про надання Сполученими Штатами гуманітарної, технічної й економічної допомоги Таджикистану підписали в Душанбе урядові делегації двох держав. Документ своїми підписами скріпили голова Ради Міністрів Республіки Таджикистан А.Абдулладжанов і посол США з особливих доручень С.Телботт. Як уже повідомлялося, американський дипломат здійснює поїздку кількома республіками колишнього Радянського Союзу.

А Молдова проти

Обрання командувача 14-ї російської армії генерала О.Лебедя до Верховної Ради сепаратистської Придністровської республіки є порушенням норм міжнародного права, заявив заступник глави парламенту Молдови В.Пушкашу. На його думку, незрозуміло, кого репрезентує у згаданому органі громадянин Росії О.Лебедь — уряд Російської Федерації, Міністерство оборони чи певні політичні кола РФ, повідомляє агентство «Іпрінда-Подія».

Участь за участь

Сполучені Штати збережуть військову присутність у Європі, але для цього збройні сили НАТО мають бути готові захищати інтереси союзників за межами географічної зони блоку. Про це заявив міністр оборони США Л.Еспін, виступаючи на щорічній конференції Міжнародного інституту стратегічних студій у Брюсселі. Одним з головних пріоритетів Сполучених Штатів на майбутній зустрічі глав держав—членів НАТО залишиться продовження перебудови Північноатлантичного союзу, додав міністр. За його словами, американці залишать у Європі 100 тисяч своїх солдатів та офіцерів, а також велику кількість військової техніки «принаймні до 1999 року».

Доки сам себе не похвалиш

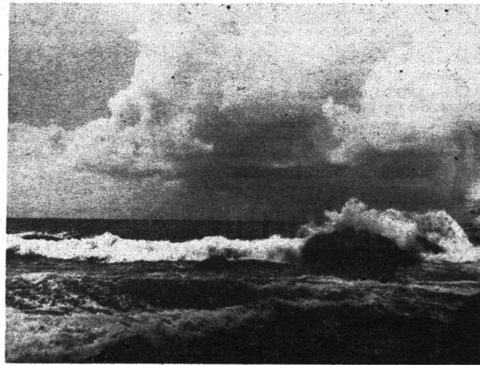
«Програму переходу до ринку нашої республіки визнано спеціалістами за найефективнішу серед інших держав колишнього Союзу», — заявив Президент Узбекистану І.Карімов. Виступаючи на відкритті в Ташкенті міжнародної конференції банкірів, присвяченій перспективам співробітництва цієї середньоазіатської країни з міжнародним банківським капіталом, він наголосив, що узбецьку економічну реформу основано на п'яти принципах. Це — звільнення економіки від ідеологічних догм, проведення реформ під егідою держави, панування закону в усіх сферах життя, реалізація сильної соціальної політики і поетапність переходу до ринку.

Допрезидентська конкуренція

У Голови Верховної Ради Азербайджану Г.Алієва, висунутого кандидатом на пост Президента республіки, з'явився конкурент. Це — голова партії «Єдиний Азербайджан» К.Абилов. Йому 63 роки, він доцент Азербайджанського педагогічного інституту, повідомляє Центральна виборча комісія у виборах Президента Азербайджану.

За повідомленнями наших власних кореспондентів і зарубіжних інформагентств.

Як пом'якшити енергетичну кризу в країні! Як подолати або зменшити залежність її економіки від зарубіжних поставок енергоносіїв! Ці питання є сьогодні ключовими в економічному й політичному житті України. 20 років тому в аналогічній ситуації опинилися провідні індустріальні країни світу внаслідок найгострішої енергетичної кризи, що спалахнула тоді, коли ціни на нафту на світовому ринку зросли в 4—6 разів.

ЕНЕРГІЯ МОРСЬКИХ ХВИЛЬ

могла б крутити двигуни, та поки що тільки руйнує береги

Не аналізуючи всіх заходів щодо виходу з кризи, прийнятих у ті роки головними країнами-енергоспоживачами, сьогодні не зайве буде згадати, яка увага ними тоді приділялася пошуку додаткових нетрадиційних джерел енергії: сонячної, вітряної, гідро- і геотермальних, припливів і відпливів, біомаси, морських течій та хвиль тощо.

У країнах, що мають значну довжину морських кордонів, особливу увагу приділено пошукам шляхів використання енергії морських хвиль. Там було терміново створено відповідно науково-інженерні центри з дослідження можливих шляхів перетворення енергії морських хвиль у корисну енергію. Скажімо, в Англії створено «Керуючий комітет хвильової енергії» з річним фінансуванням у 2—3 мільйони фунтів стерлінгів, в Японії — ширша «організація з нових енергетичних розробок» зі штатом співробітників у 350 чоловік, у США на хвильоенергетичні дослідження виділяють одноразово 6 мільйонів доларів з наступним щорічним фінансуванням у 1 мільйон доларів, у Норвегії виділяють 6 мільйонів доларів, у Франції до досліджень альтернативних джерел енергії підключилися понад 80 лабораторій і т. д.

Згодом нафтова криза закінчилася, ціни на нафту почали падати й конкурентоздатність нетрадиційних джерел енергії знижуватися. Однак деякі нові результати, одержані в ході проведених великомасштабних досліджень, примусили вчених і підприємців різних країн здійснити певну переоцінку цінностей на користь окремих відновлюваних джерел енергії, до яких відносять і енергію морських хвиль.

Сьогодні хвильова енергія за рубежем уже перейшла зі стадії досліджень в галузь практичного застосування й ефективно використовується в економіці ряду країн, особливо після успішного пуску в 1986 році першої дослідно-промислової установки в Бергені (Норвегія) і досить доброї роботи збудованих слідом за цим хвильових електростанцій в Японії, Англії, Австралії та Індії.

Нині в світі розробляють великі державні й міждержавні хвильоенергетичні проекти, спрямовані на подальший розвиток хвильової енергетики. Наприклад, почато розробку системи забезпечення країн ЄЕС електроенергією за допомогою хвильових електростанцій, збудованих уздовж західноєвропейського узбережжя. Обчислено, що сумарний ресурс хвильової енергії тут становить приблизно 85 відсотків усієї електроенергії, яку споживають нині країни ЄЕС, що дає змогу відмовитися в цих країнах від послуг ТЕС.

Енергія морських хвиль у цілому має невичерпні екологічно чисті відновлені ресурси. Потужність потоку хвильової енергії досягає у відкритому морі 130, а в океані — 600 кВт на 1 м хвильового фронту. З іншого боку, максимально можлива її кількість, яка може бути відібрана у океану, становить лише тисячні частки від її загальної кількості, що гарантує збереження природної рівноваги і не становить жодної загрози навколишньому водному середовищу. А хвилегасна дія хвильоенергетичних установок біля узбережжя лише підвищує екологічну чистоту прибережної зони та збереження берега, що особливо важливо під час здійснення берегозахисних заходів.

Україна межує з відносно «спокійними» у хвильоенергетичному відношенні Чорним та Азовським морями. Потужність потоку хвильової енергії біля їхнього узбережжя становить від 4 до 32 кВт/м за звичайних «робочих» висот хвиль від 0,5 до 1,8 м. Проте в цілому на всій протяжності морського узбережжя України, з урахуванням внутрішніх берегів найбільших лиманів, що становлять більш як 3 тисячі кілометрів, спроможна давати загальний річний ресурс хвильової відновленої енергії орієнтовно до 34 мільярдів кВт годин, що дає змогу говорити про можливості виробити з допомогою морських хвиль до 11 мільярдів кіловат-годин електроенергії на рік, тобто стільки ж, скільки дають усі гідроелектростанції України. А вартість такої кількості електроенергії на світовому ринку становить 440 мільйонів доларів США.

Не будемо зараз розбиратися у причинах щонайменше незрозумілої байдужості наших енергетичних «інстанцій» до цього невикористовуваного нами дару природи. Розглянемо краще реальні шляхи освоєння хвильової енергетики за конкретних наявних умов.

На першому етапі освоєння хвильової енергетики можна, звичайно, говорити про зведення лише малих за потужністю та продуктивністю міні- і мікроустановок, суто місцевого значення для енергозабезпечення окремих місцевих споживачів: морських портів та судноремонтних заводів, риборадгоспів й інших підприємств, що розташовані на морському узбережжі. Після освоєння берегової та прибережної хвильової енергетики та її виходу у відкрите море потужність та продуктивність хвильових електростанцій зростатиме, що дасть змогу перейти до будівництва більших промислових станцій з їх підключенням до єдиної енергетичної системи країни. Загальний ресурс хвильової енергетики у такому разі зросте приблизно у 1,5 раза з можливим досягненням рівня виробітку електроенергії до 15—17 мільярдів кіловат-годин на рік.

Освоєння хвильової енергетики доцільно розпочинати з будівництва установок сумісного типу, наприклад, на базі уже зведених морських гідротехнічних споруджень: хвильообмежувальних, берегоукріплювальних, причальних тощо. Це істотно заощадить капвкладення, бо вартість морських фундаментів зведених за рубежем хвильоенергетичних установок (ХЕУ) становить 80—90 відсотків і навіть більше від їхньої загальної вартості.

Достатню економічність й ефективність можна чекати і від ВЕУ, сумісних з берегоукріплювальними спорудженнями різних типів. Сьогодні вздовж берегів Криму та Одеського регіону збудовано загалом понад 100 кілометрів берегоукріплень, що створює значні можливості для зведення на їхній базі відповідних хвильоенергетичних установок. Ще більші можливості є, коли врахувати перспективи, оскільки протяжність узбережжя, що потребує берегоукріплення, в цих регіонах на порядок вище — близько 1 тисячі кілометрів.

Для перевірки ефективності дії подібних «хвильоенергоберегозахисних» споруджень доцільно уже сьогодні передбачити зведення відповідної експериментальної установки в Південному морському торговому порту за рахунок коштів, передбачених для будівництва берегозахисних споруджень на прилеглій до Південного порту й однойменного селища міського типу ділянці, яка гостро потребує берегозахисту. Будівництво самостійних несумісних ВЕУ на відкритому морському березі доцільно віднести до наступної перспективи після напрацювання достатнього досвіду з експлуатації сумісних ВЕУ і вдосконалення перетворювачів хвильової енергії. Проте в загальній схемі розвитку хвильової енергетики цей «другий ешелон» треба враховувати — на його частку лише вздовж чорноморського узбережжя припадає понад 700 кілометрів берега.

Можна очікувати, що на якомусь етапі свого розвитку хвильова енергетика неминуче прийде до поєднання з вітровою через об'єднані вітро-хвильові енергоустановки в їх розміщенням на єдиних морських платформах й передачею енергії на єдиний електрогенератор, що, безперечно, підвищить їхню ефективність та економічність. Поєднання хвильових енергоустановок з вітровими підвищить їхній ресурс не менш як у 1,5 раза з можливим виробленням електроенергії у перспективі вздовж всього морського узбережжя до 16—17 мільярдів кіловат-годин, а з урахуванням установок у відкритому морі — до 25 мільярдів кіловат-годин на рік. Тим більше, що Україна володіє усім потрібним для негайного розгортання робіт з освоєнням хвильової енергетики.

А створення науково-інженерного центру хвильоенергетичних досліджень має прискорити розв'язання питань використання енергії морських хвиль у народному господарстві України.

Сергій АНДРОНАТІ, голова Південного наукового центру Академії наук України, доктор наук, професор, академік АН України; Юрій ВОРОБЙОВ, ректор Одеського інституту інженерів морського флоту, доктор наук, професор, академік Академії транспорту України; Павло НІКЕРОВ, зав. кафедрою інженерних конструкцій Одеського інституту інженерів морського флоту, доктор наук, професор; Ігор ВЕРЕМЕЄНКО, головний конструктор НВО «Турбоатом», доктор наук, професор, академік Інженерної академії; Ростислав КРИЖАНОВСЬКИЙ, директор Інституту комплексних проблем природокористування АН України, доктор наук, професор, академік; Володимир ІВАНОВ, начальник морського торгового порту Південний, заслужений працівник транспорту України; Анатолій ШТОДА, заступник начальника Чорноморського морського пароплавства з капітального будівництва; Анатолій КРАВЧЕНКО, головний інженер Одеського морського торгового порту.

Село

МОЛОКО БЕЗ ПРОБЛЕМ

Хмельниччина сьогодні по праву займає провідне місце в галузі сільськогосподарського виробництва. Тут, зокрема, добре організовано закупівлю молока від населення. Як цього досягнуто? На запитання нашого кореспондента Надії Пакулько відповідає представник Президента в області Євген Гусельников.

— У попередні роки в області, як і в цілому по Україні, обсяги заготівель тваринницької продукції, зокрема молока, в державні ресурси відчутно зменшились. На це є ряд об'єктивних і суб'єктивних причин. Існуюча до останнього часу система заготівель молока при нестачі матеріально-технічних ресурсів, нестабільності у фінансовій сфері і цінах практично стримувала його заготівлю.

Глибоко проаналізувавши стан справ у молочному скотарстві, облдержадміністрація разом із спеціалістами управління сільського господарства розробили програму відтворення поголів'я корів та підвищення їх продуктивності. Наполеглива праця в цьому напрямку почала давати помітні зрушення. Вже в цьому році кількість худоби збільшилась на 1200 голів, а з травня почалося поступове зростання продуктивності праці. І сьогодні з цього показника область в п'ятірці кращих областей України.

Поряд з нарощуванням виробництва і заготівель молока в колективах сільськогосподарських підприємств значно поліпшилась його заготівля з особистих підсобних господарств населення. З цією метою було проведено паспортизацію всіх 912 пунктів по прийманню молока, які є в кожному селі, виявлено їх технічну оснащеність, забезпеченість лабораторним обладнанням. На кожному молокопереробному підприємстві і в цілому по області було розроблено програму збільшення заготівель молока у населення на 1993—1996 роки, додатково відкрито 19 приймальних пунктів, придбано 27 холодильних установок, виділено необхідну кількість автотранспорту, закуплено і безкоштовно передано населенню 4 тисячі фляг для збирання молока.

Зважаючи на значну віддаленість багатьох сіл від молокопереробних підприємств, в районах організовано кущові молокоприймальні пункти. Тепер дальшість господарств везе молоко не далі як за 20 кілометрів. Всю систему заготівельної мережі молока від особистих підсобних господарств населення підпорядкували молокопереробним підприємствам.

Зваженим був і підхід до системи оплати працівників заготівельних пунктів, надання їм окремих пільг та встановлення прямої зацікавленості в заготівлях. І от за сім місяців цією мережею закуплено у населення 78,8 тис. тонн молока, що становить четверту частину від його загальних заготівель в області. Порівняно з минулим роком нині щоденно закуповується молока більше на 100—110 тонн.

Окремими громадянами здано вже п'ять-шість і більше тисяч кілограмів молока. За нашими розрахунками, область може збільшити закупівлю молока у населення в державні ресурси на 30—40 тисяч тонн, але для цього потрібно вирішити ряд питань. Зокрема, закупити ще майже 7 тисяч фляг, пальне для автотранспорту, збудувати додаткові приміщення, придбати більше лабораторного і холодильного обладнання. На все це потрібні кошти, яких не вистачає, але поки що нам вдається вирішувати ці проблеми. Впевнені, що віддачі довго чекати не доведеться.

Загалом хочу сказати, що люди на селі щиро вболівають за свою державу, вірять у її майбутній розквіт і піднесення, а тому прагнуть чим тільки можуть допомогти державі. За це їм низький уклін.

УКРАЙНСКАЯ
БИРЖА
НЕДВИЖИМОСТИ

ДЕНЬГИ ДЕЛАЮТ ДЕНЬГИ

ГОСПОДА!
Вас приветствует департамент кредитных ресурсов Украинской биржи недвижимости «Кристина»!
Департамент кредитных ресурсов УБН «Кристина» сделает из Ваших денег

БОЛЬШИЕ ДЕНЬГИ!

ГОСПОДА!
Ежемесячно мы продаем кредитные ресурсы своих клиентов на сумму, превышающую

3 000 000 000 (миллиарда!)

карбованцев, а в ближайшее время намерены удвоить ее.

Господа кредиторы! Имеем честь доложить Вам: сегодня средняя ставка за кредит превысила 300% годовых! И это не предел! Сейчас речь идет о 400% и выше!

Мы, как и прежде, гарантируем кредиторам поручительство самых надежных банков Украины и нашу заботу об их деньгах, как о своих собственных.

Покупателям кредитов гарантируем юридическую безупречность, конфиденциальность и надежность всех финансовых операций.

ДЕЛАЙТЕ ВАШИ ЗАЯВКИ ГОСПОДА!
ДЛЯ ВАС МЫ РАБОТАЕМ БЕЗ ВЫХОДНЫХ

УДАЧИ ВАМ, ГОСПОДА, И ПРОЦВЕТАНИЯ!

Адрес: 252030,
г. Киев,
ул. Владимирская, 57.
Телефоны в г. Киеве:
224-55-81,
224-82-36,
224-14-98,
244-21-59.
Факс
(044) 244-18-80

Соціальний зріз

«ШТОБ Я СЮДА ПРОСИЛСЯ!?»

Ласкаво просимо! — без цих слів не обійдешся. Хоч не завжди їм слід вірити. Бо в деяких випадках це — звичайнісінька банальна фраза показної гостинності, яку одесити на свій жаргон переклали б приблизно так: «Штоб я сюда просился!?» Переконатися у цьому трапилася нагода і в школярів з ураженого радіонуклідами Коростеня, яких під час літніх канікул вивезли «на оздоровлення» до піонерського табору «Ювілейний» Татарбунарського району Одеської області.

...Спілі вишеньки так смачно червоніли з-під густого зеленого листя, що у дітей в автобусах аж слинка котилася. Здавалося, рукою можна дотягнутися, так близько росли вони обабіч дороги... «З голодного краю ви, чи що?.. Потерпіть, зараз приїдемо. В таборі пригостять!..» — умовляв вчитель своїх підопічних. А в тих уже терпець урвався: п'ятнадцять годин у поїзді і ще кілька годин — запиленим шляхом в автобусах. І без ковтка води! Хоч б мінеральної додумалися дати школярам ті, хто зустрічав їх на вокзалі... Гірше того: жодного медпрацівника не було в автобусній колоні, поки та рухалася до табору. А дітям було недобре. То одне, то інше просилося вийти. Нарешті, приїхали. Але й табір зустрів прибулих непривітно. Найперше їм запропонували перевірити голівки на педикульоз. Вихователі обурилися: «Спочатку покажіть, де вмитися, нагодуйте дітей!..»

Довго чекали, поки потрапили до їдальні. Зморені, голодні малюки попадали на стільці і з ходу проковтнули якесь холодне вариво з рису й щавлю, відразу не дібравши, що воно вже почало підкисати. На «друге» чекала грудка недовареної каші і кусень сала, до якого, звичайно, ніхто не доторкнувся. А на «десерт» — компот, приготовлений на солоній воді. Виявляється, іншої тут немає. Бідні діти так і не змогли того дня втамувати спрагу.

На сніданок наступного дня дітей теж не пригостили нічим смачним. Хто вдома їсть відварені «ракушки» без приправи? Певне, ніхто. А тут спромоглися лише на таку страву. Ні огірка тобі, ні помідора, ні салату... І це на півдні, серед літа!

Одне слово, на таких харчах не лише не наберешся сили — охлянеш. Чи на таке сподіваються батьки, відправляючи дітей на оздоровлення за тридев'ять земель? Тим паче, що стан дітей з Чорнобильської зони вимагає посиленого харчування — калорійного і насиченого необхідними організмові вітамінами. А що виходить на ділі?..

Однак це не єдина проблема, яка стурбувала педагогів, котрі на канікулах заступають своїм вихованцям і батька, і матір. Мову відібрало, коли побачили, в яких антисанітарних умовах доведеться жити. Одноповерхові корпуси нагадували величезні кошари. В одній кімнаті вільно стояло двадцять п'ять ліжок. Можна нормально тут відпочивати? Крім того, вони були зовсім непідготовлені, брудні.

Але це ще, як то кажуть, квіточки. Увечері, вкладаючись у ліжка, мала малеча переляканo залементувала:

— Ми тут не будемо спати: по нас таргани лазять і сарана стрибає!

Виявляється, з-під плінтусів, щілин у підлозі, знадвору до кімнати налізло стільки усілякої нечисті, що й дорослим стало бридко. І хоч заспокоювали малят, мовляв, не сарана то, а великі коники-стрибунці, їхній переляк не минав. На ранок діти, майже плачучи, почали проситися додому. Вчителі зажадали зв'язатися з вищим одеським начальством. Проте виявилося, що зробити це не так просто. Словом, чорнобильці опинилися бранцями табору: до найближчого села десь кілометрів сім, маршрутного автобуса немає...

Сподівалися, що хоч із дозвіллям буде все гаразд. Проте через кілька днів довелося глибоко розчаруватися. Дітей не було чим зайняти. Хто без діла тинявся табором, хто грав в карти. Спробували гойдатися на «човниках». Це побачив начальник табору Р. Пеліван:

— Ану, забирайтеся з гойдалок! Вони в аварійному стані!..

— Чому ж не полагодите? — поцікавилась.

— Ми їх взагалі зніматимемо.

— А що натомість?..

— Нічого! — сказав, як одрубав. І подався геть.

Що додати? У відповідь на висловлені претензії Родіон Петрович посилається на труднощі життя, дорожнечу, суцільний дефіцит. Ніхто не заперечує: усе це так. Та кому тепер легко?

Якщо нічого не робити і все списувати на суспільні негаразди, до чого дійдемо?.. Невже, щоб випрати і випрасувати віконні портьєри, зняти зі стін павутиння, замурувати щілини, необхідно багато коштів?

Чим далі відступає від нас у часі чорнобильська трагедія, тим більше згладжуються її гострі кути. Люди звикають до неї, як і до всякого лиха. Саме така ситуація і з оздоровленням дітей, що живуть на обпалених Чорнобилем землях. Гірко слухати донори в чистих зонах: «Через вас наші діти влітку не можуть відпочити в таборах...» Якоюсь мірою ці нарікання можна зрозуміти: усі діти вимагають уваги й турботи. Але різниця полягає в тому, що наші потребують не тільки відпочинку, а й регулярного оздоровлення. Більш того — лікування.

Проте існуюча нині система оздоровлення дітей з уражених територій в більшості випадків не дає користі. Пансіонатів і санаторіїв не вистачає, а в піонерських таборах з їхньою злиденною матеріальною базою не підлікуєшся. Навіть не відпочинеш, як слід. Бо там суцільний занепад.

Проте якби ці табори були закріплені — не на рік, не на два — конкретно за певними школами з Коростеня, допомогли б коштами навіть підприємства з нашого ж таки міста. І телевізора придбали б, і з посудом не було б проблем. Але для цього треба, щоб не якісь «дядьки» з області, байдужі до потреб дітей, укладали договори з таборами відпочинку, а безпосередньо директори шкіл. Необхідно, аби вони й грошима розпоряджались: тоді б не купили «кота в мішку», як це сталося в Татарбунарах.

До оздоровлення чорнобильських дітей слід підходити з тих позицій, що всі вони практично недужі. Місяць перебування в таборі чи навіть пансіонаті багато користі не дає. Наші діти повинні регулярно проходити медичне обстеження і курс лікування, що не вкладаються в місячний термін. Виходом могли б стати школи-санаторії в чистих зонах, де школярі могли б тривалий період водночас і вчитися, і лікуватися. Для цього якнайкраще підійдуть школи-інтернати, що їх сьогодні доволі часто розформовують. Тоді мільйонні кошти, призначені на оздоровлення дітей, не викидалися б на вітер.

Катерина ЛІСОВА.

Коростень Житомирської області.

Спорт

«ОДЕСА-200»: КУРС НА «УІТБРЕД»

Яхта «Одеса-200», екіпажеві якої кілька місяців тому, при виході з рідного міста побажав попутного вітру Президент України Леонід Кравчук, залишила береги Америки, де велася її передстартова підготовка, і тепер тримає курс на англійський порт Саутгемптон. Саме звідти 25 вересня розпочнеться парусна регата навколо світу «Уітбред» — найпрестижніші змагання яхтсменів планети, що проводяться раз на чотири роки.

Участь у них українських спортсменів на чолі з досвідченим капітаном Анатолієм Вербою, які таки переборoли на шляху до «Уітбреду» чимало труднощів, насамперед матеріальних, — факт, що заслуговує поваги.

Отже, побажаємо «Одесі-200» на цьому передстартовому поході через океан: «Сім футів під кілем!» і, звичайно, вдалого початку і переможного фінішу.

Георгій ВОРОТНЮК.

І САМІ СТРИБАЛИ, І ГОСТЯМ ДАЛИ

У прикарпатському селищі Ворохта пройшов літній чемпіонат України зі стрибків на лижах з трампліна. Рівень змагань був досить високим, бо в них, хоч і поза конкурсом, брали участь літаючі лижники з Москви, Санкт-Петербурга, Нижнього Новгорода та Пермі — міст, які вважаються авторитетними центрами з цього виду спорту.

Переможцем на великому трампліні став місцевий стрибун Василь Грибович. Його земляк Михайло Молдавчук не мав рівних на середньому трампліні.

Василь САМАРІВ.

Ворохта.

НА АРЕНАХ КРАЇНИ І СВІТУ

Хокей. Чемпіонат МХЛ. «Спартак» (Москва) — «Ітіль» (Казань) — 9:2, «Металург» (Череповець) — «Кристал» (Саратов) — 2:0, «Металург» (Новокузнецьк — СКА (Санкт-Петербург) — 3:1.

Хокеїсти київського «Сокола» свій черговий поєдинок проводять сьогодні в Єкатеринбурзі проти місцевого «Автомобіліста». Далі кияни 17 вересня зіграють в Омську проти «Авангарду», 20 вересня в Пермі — проти «Молота», 23 вересня в Санкт-Петербурзі — проти СКА і, нарешті, 27 вересня прийматимуть «Крила Рад» з Москви.

Перед цим турне наші земляки провели три матчі. Нагадаємо, що два з них «Сокіл» виграв і один звів унічию.

Теніс. Після відкритого чемпіонату США світовий рейтинг очолили переможці цього турніру Штеффі Граф з Німеччини та Піт Сампрас (США).

Волейбол. Ми вже повідомляли про перемогу в чемпіонаті Європи спортсменів Італії. Друге місце у волейболістів Нідерландів, третє — Росії. Бронзові нагороди мало втішили росіян, бо вони не отримали путівки на чемпіонат світу.

Збірна України фінішувала шостою. Що ж, це надто скромний результат для такої команди, як наша. Маючи досить сильний підбір гравців, вона в окремих матчах мала вигляд школяра. Особливо в матчі з росіянами.

А тим часом завершився перший тур чемпіонату країни серед жіночих команд. П'ять клубів змагалися в Тернополі. Лідерами стали динамівки Одеси, які виграли всі матчі. Такий же показник і у «Орбіти-ЗАЕС» (Запоріжжя), яка виступала в іншій підгрупі (Енергоград). Тепер у чемпіонаті перерва до 22 листопада.

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в. о. заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.

Рукописів не повертаємо.

Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

☆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

☆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 811932.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 Зам. 0311174.

1, 4, 5 сторінки набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».